

DOMSTOLENS DOM
av den 29 november 1978 *

I mål 83/78

har Magistrate's Court i grevskapet Armagh (Nordirland) till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Pigs Marketing Board (Northern Ireland) (Nordirlands nämnd för saluföring av grisar)

och

Raymond Redmond, grisuppfödare.

Begäran avser tolkningen av flera bestämmelser i EEG-fördraget och av förordningar om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött, med avseende på den i Nordirland gällande nationella lagstiftningen angående transport och saluföring av grisar.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden H. Kutscher, avdelningsordföranden Mackenzie Stuart samt domarna A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe och G. Bosco,

generaladvokat: G. Reischl,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

* Rättegångsspråk: engelska.

dom

DOMSKÄL

- 1 Genom dom av den 19 september 1977, som översänts med en skrivelse av den 10 mars 1978 och som inkom till domstolen den 16 mars 1978 har Resident Magistrate i Armagh enligt artikel 177 i EEG-fördraget ställt olika frågor om tolkningen av rådets förordning nr 2759/75 av den 29 oktober 1975 om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött (EGT nr L 282, s. 1, fransk version; svensk specialutgåva, del 03, volym 06), tolkningen av ett antal fördragsbestämmelser som rör avskaffandet av kvantitativa restriktioner (artikel 30 och följande), den gemensamma jordbrukspolitik (särskilt artikel 40), bestämmelser angående statliga monopol och företag med särskilda eller exklusiva rättigheter (artiklarna 37 och 90) och konkurrensregler (artiklarna 85 och 86) samt tolkningen av rådets förordning nr 26 av den 4 april 1962 om tillämpning av vissa konkurrensregler på produktion av och handel med jordbruksvaror (EGT 1962, s. 993, fransk version; svensk specialutgåva, del 04, volym 01).
- 2 Dessa frågor har uppkommit i samband med ett åtal mot en grisuppfödare för brott mot de bestämmelser i Nordirland som gäller på grundval av den lokala lagstiftningen inom sektorn för saluföring av griskött, vilken lagstiftning benämns "Pigs Marketing Scheme" och administreras av ett organ med namnet "Pigs Marketing Board" (nedan kallat saluföringsnämnden), som upprättats i enlighet med samma lagstiftning och som är sammansatt av dels producenter, dels företrädare för jordbruksministeriet samt övervakas av det senare.
- 3 Det framgår av upplysningarna i domen om hänskjutande att detta system skall tillämpas på feta grisar, så kallade "bacongrisar", som i den relevanta lagstiftningen definieras som grisar med en vikt på 77 kilo eller mer.
- 4 Producenterna kan endast sälja dessa grisar genom förmedling av saluföringsnämnden.
- 5 Saluföringsnämnden har ensamrätt på att saluföra bacongrisar och befogenhet att gentemot producenterna fastställa priser och alla övriga försäljningsvillkor.
- 6 För det ändamålet förbjuder den relevanta lagstiftningen försäljning av sådana grisar — med vissa undantag — av andra personer än de hos salu-

föringsnämnden registrerade producenterna, och förbjuder dessa producenter all försäljning som inte sker till nämnden eller genom förmedling av denna.

- 7 Dessa bestämmelser kompletterades med Movement of Pigs Regulations 1972, som förbjuder all transport av bacongrisar som inte sker till ett av saluföringsnämndens uppköpscenter och som sker utan transporttillstånd från denna nämnd.
- 8 Iakttagande av ovannämnda bestämmelser säkerställs genom straff i form av böter och/eller fängelse samt genom beslag av varorna vid överträdelse.
- 9 Det framgår av domen om hänskjutande att den tilltalade i målet vid den nationella domstolen, som den 12 januari 1977 transporterade 75 bacongrisar utan att ha tillståndshandlingar från saluföringsnämnden, åtalades vid Resident Magistrate i Armagh efter en anmälan från denna nämnd, för överträdelse av Regulation 4 (1) i Movement of Pigs Regulations (Northern Ireland) 1972 och Section 17 (4 A) i Agricultural Marketing Act (Northern Ireland) 1964 med senare ändringar.
- 10 Samtidigt begärde saluföringsnämnden att varan skulle tas i beslag, men denna begäran togs senare tillbaka, då den tilltalade för sin del gått med på att erkänna sig "skyldig".
- 11 Den tilltalade anförde till sitt försvar vid Resident Magistrate att de bestämmelser i Pigs Marketing Scheme och i Movement of Pigs Regulations som åberopades mot honom var oförenliga med bestämmelserna i gemenskapsrätten, och särskilt med bestämmelserna i förordningarna om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött och fördragsbestämmelserna om konkurrens.
- 12 Saluföringsnämnden gjorde gällande att Pigs Marketing Scheme var förenlig med gemenskapsrätten och åberopade därvid artikel 37 i EEG-fördraget om statliga handelsmonopol och artikel 44 i anslutningsakten, som för att anpassa dessa monopol till den gemensamma marknadens krav föreskriver en tidsfrist fram till den 31 december 1977.
- 13 Med hänsyn till dessa motstridiga uppfattningar ansåg Resident Magistrate att det, eftersom talan väckts på grundval av en straffrättslig lagstiftning vars tillämpning för den tilltalade kan komma att innebära att han döms till böter eller fängelse eller till båda dessa straff, är viktigt att få veta om en sådan dom är förenlig med gemenskapsrätten.

14 I syfte att bringa klarhet i saken beslöt Resident Magistrate, genom en dom av den 19 september 1977, att hänskjuta frågan till EG-domstolen i enlighet med artikel 177 i EEG-fördraget för att få fastställt om en fällande dom mot den tilltalade i enlighet med gällande lagstiftning i Nordirland är förenlig med gemenskapsrätten.

15 I själva domen har Resident Magistrate formulerat följande frågor:

”Är Pigs Marketing Board (Northern Ireland) ett ”företag”? Är det en ”nationell marknadsorganisation”? Är det ett ”statligt handelsmonopol”? Är det alla tre samtidigt eller en kombination av två av dessa?:

- 1) Om det är ett ”företag”, är det då ett företag i den mening som avses i artiklarna 85 och 86 och enligt syftet med dessa artiklar? Om så är fallet står saluföringsnämndens verksamhet, med hänsyn till bestämmelserna i dess system, klart i strid med dessa artiklar, särskilt med artikel 85.1 a, b och c.
- 2) Om det är en ”nationell marknadsorganisation”, faller den då under artikel 2 i förordning nr 26, på så sätt att den skulle kunna omfattas av de undantag som föreskrivs i denna artikel? Enligt vår uppfattning skall denna speciella förordning endast tillämpas på nationella marknadsorganisationer som upprättats genom avtal, och som inte har någon tvingande karaktär. Saluföringsnämnden administrerar systemet genom att ålägga skyldigheter och restriktioner, t.ex. följande: ”en producent som varken är registrerad eller undantagen från registrering får inte sälja grisar”. Men även om saluföringsnämnden omfattas av artikel 2 i förordning nr 26, enligt denna artikels mening och syften, har det inte lagts fram något bevis för att gemenskapernas kommission beslutat om att nämnden skulle undantas från tillämpningen av artikel 85 i Romfördraget, och vid våra egna undersökningar har något sådant bevis inte framkommit.
- 3) Om det är ett ”statligt handelsmonopol”, faller det då under tillämpningsområdet för artikel 37.1 i Romfördraget, på så sätt att det skyddas av artikel 44 i anslutningsakten som föreskriver en övergångstid fram till den 31 december 1977?
- 4) Om det är ett ”statligt handelsmonopol” i den mening som avses i artikel 37 i Romfördraget, och om fristen för anpassning inte löper ut förrän den 31 december 1977, skyddas det då därigenom fram till det

datumet mot den omedelbara verkan av artiklarna 85 och 86? Eller kan man göra gällande att "företag", i den mening som avses i artiklarna 85 och 86, kan förstås som om det inbegriper handelsmonopol? Saluföringsnämndens företrädare har hävdatt att definitionen av termen "företag" inte är fastställd, men att den används i en annan betydelse än "statliga monopol".

- 5) Faller saluföringsnämndens verksamhet under artikel 85.3, på så sätt att den skall undantas från tillämpningen av bestämmelserna i punkt 1 i den artikeln? Denna fråga har inte väckts. Om nämnden undantas från tillämpningen av artikel 85 på grund av punkt 3 är det inte nödvändigt att falla tillbaka på argumentet om "övergångstid".
- 6) Och vilken betydelse skall tillmätas artikel 8 i Romfördraget, som föreskriver att:
 1. Den gemensamma marknaden skall upprättas gradvis under en övergångstid på tolv år . . .
 2. Varje etapp skall omfatta en serie åtgärder som skall påbörjas och genomföras parallellt."

Har denna bestämmelse någon betydelse för föreliggande mål?"

16 Saluföringsnämnden överklagade den domen till Northern Ireland Court of Appeal i Belfast, och yrkade att denna skulle avgöra om Magistrate's Court lagligen kunde hänskjuta frågan till Europeiska gemenskapernas domstol och om en fråga om tolkningen av fördraget förelåg i den rättegång som inletts vid Magistrate's Court; i händelse av jakande svar begärdes besked om ett avgörande på denna punkt var nödvändigt för att Magistrate skulle kunna meddela sin dom och slutligen om Magistrate's Court hade utövat sin befogenhet att företa en skönsmässig bedömning på riktigt sätt genom att besluta om att hänskjuta frågan till EG-domstolen.

17 Efter att ha angivit de grunder som föranlett Resident Magistrate att inleda ett förfarande om förhandsavgörande enligt artikel 177, fann Court of Appeal att det tillhörde Resident Magistrate's utrymme för skönsmässig bedömning att klarlägga de rättsliga frågor som var av betydelse för utöandet av Resident Magistrate's egen domsrätt. Genom dom av den 8 mars 1978 ogillade därför Court of Appeal saluföringsnämndens talan.

18 Den 10 mars 1978 vidarebefordrade Resident Magistrate sin dom av den 19

september 1977 till EG-domstolen tillsammans med en skrivelse i vilken Resident Magistrate uppgav att "frågan har uppkommit om den nationella domstolen kan avgöra saken enligt vissa lagbestämmelser som gäller i Nordirland" och att de faktiska omständigheterna i målet och de frågor som väckts i domen av den 19 september 1977 "för övrigt också ger upphov till följande frågor":

- 1) Är artiklarna 30, 31, 32, 34, 37, 40, 41, 42, 43, 85, 86 och 90 i Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen direkt tillämpliga, på så sätt att de ger upphov till rättigheter för enskilda som det åligger Förenade kungarikets domstolar att skydda?
- 2) Är förordningarna nr 121/67 och nr 2759/75 och alla övriga förordningar om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött som antagits i enlighet med EEG-fördraget direkt tillämpliga, på så sätt att de ger upphov till rättigheter för enskilda som det åligger Förenade kungarikets domstolar att skydda?
- 3) Följer det av en korrekt tolkning av endast artiklarna och förordningarna eller av andra relevanta bestämmelser i gemenskapsrätten, att "Pigs Marketing Scheme" (saluföringssystem för griskött), som gäller i Nordirland, strider mot de gemenskapsrättsliga bestämmelserna?
- 4) Får en medlemsstat, med stöd av ovannämnda artiklar och förordningar eller någon annan relevant bestämmelse i gemenskapsrätten:
 - a) behålla en nationell marknadsorganisation samtidigt som en gemensam organisation av marknaden gäller,
 - b) tvinga producenterna under sin överhöghet att registrera sig vid "Pigs Marketing Board (Northern Ireland)" (Nordirlands nämnd för saluföring av grisar), innan producenterna kan sälja grisar,
 - c) tvinga producenterna under sin överhöghet att sluta avtal med "saluföringsnämnden" i fråga och att sälja grisar till denna enda nämnd till priser och mängder som denna fastställt,
 - d) tillåta "saluföringsnämnden" att genom en uttrycklig eller tyst interventionsåtgärd köpa samtliga grisar som omfattas av detta system?

- 5) Utgör ovannämnda åläggande av skyldigheter – som innebär en fullständig reglering av antalet producerade grisar, försäljning och priser – en överträdelse av gemenskapsrätten i så måtto att skyldigheterna kan utgöra åtgärder med motsvarande verkan som en kvantitativ exportrestriktion, när man betänker att ett av de huvudsakliga syftena med och verkningarna av lagstiftningen i Nordirland, som det gäller i detta fall, är att förhindra export av grisar till republiken Irland?
- 6) Omfattades Förenade kungariket vid tidpunkten för sin anslutning till gemenskapen av en gemensam organisation på jordbruksområdet, och då särskilt i fråga om griskött och levande grisar? Om så var fallet, tillämpades då denna gemensamma organisation från och med den 1 februari 1973?
- 7) Hade Förenade kungariket rätt att i maj 1972 införa "Movement of Pigs Regulations (Northern Ireland) 1972" (förordning från 1972 om transport av grisar, tillämplig i Nordirland)?

19 Förenade kungarikets regering har såväl i sina skriftliga yttranden som i sina muntliga uttalanden framfört ett antal överväganden angående de frågor som ställts av Resident Magistrate.

20 Den nämnda regeringen har gjort gällande att de flesta av frågorna som ställs i domen av den 19 september 1977 inte är tolkningsfrågor utan frågor om tillämpningen av gemenskapsrätten, vilka som sådana inte kan avgöras av EG-domstolen.

21 Regeringen har vidare gjort gällande att de frågor som ställs i skrivelsen av den 10 mars 1978, vilka enligt den nationella domstolen själv endast uppkommit "i förbigående", inte kan anses ha hänskjutits till EG-domstolen på ett giltigt sätt.

22 Regeringen har anfört att det med beaktande av det stora antal frågor som ställts och med hänsyn till målets komplexitet och betydelse är svårt för dem att identifiera vilka rättsliga problem som uppstått inom ramen för den rättegång som pågår vid Resident Magistrate.

23 Därför har regeringen, för att kunna förbereda sitt muntliga ställningstagande, hemställt att domstolen i förväg anger vilka frågor den anser vara relevanta.

- 24 För regeringen förefaller för närvarande endast en prövning av artiklarna 34 och 37 i fördraget – om kvantitativa exportrestriktioner respektive statliga monopol – vara nödvändig för lösningen av de problem som uppkommit vid den nationella domstolen.
- 25 Inom ramen för fördelningen av behörigheten mellan de nationella domstolarna och EG-domstolen enligt artikel 177 i fördraget är den nationella domstolen – som ensam har en direkt kännedom om de faktiska omständigheterna i målet och om de argument som förts fram av parterna och som skall bära ansvaret för det avgörande som skall fattas – bäst lämpad att, med full kännedom om saken bedöma betydelsen av de rättsliga frågor som uppkommit i den tvist som anhängiggjorts vid den och nödvändigheten av ett förhandsavgörande för att kunna meddela sin dom.
- 26 EG-domstolen får emellertid, om frågorna eventuellt är felaktigt formulerade eller överskrider ramen för domstolens befogenheter enligt artikel 177, ur alla de uppgifter som tillhandahållits av den nationella domstolen och särskilt ur skälen i förordnandet om hänskjutande, lyfta fram de gemenskapsrättsliga element som med hänsyn till föremålet för tvisten kräver en tolkning eller, i förekommande fall, en bedömning av giltigheten.
- 27 Det skall i detta hänseende anmärkas att Resident Magistrate i domen av den 19 september 1977 klart och tydligt framhållit villrådigheten angående rubriceringen av det omtvistade systemet i förhållande till bestämmelserna i gemenskapsrätten, och låtit förstå att det val som skall göras mellan de olika bestämmelserna som åberopats av parterna måste vara avhängigt svaret på denna förhandsfråga.
- 28 Frågorna i skrivelsen av den 10 mars 1978 är uppenbarligen föranledda av den invändning saluföringsnämnden under tiden gjort vid Court of Appeal i Belfast angående frågan om Resident Magistrate på riktigt sätt använt sitt utrymme för skönsmässig bedömning beträffande de rättsliga frågor som uppkommit och nödvändigheten av att hänskjuta dessa till EG-domstolen.
- 29 Under alla omständigheter visar en jämförelse med domen av den 19 september 1977 att dessa kompletterande frågor inte tjänar något annat syfte än att tydliggöra och precisera de tidigare ställda frågorna.
- 30 Det är alltså lämpligt att beakta båda frågeserierna för att klargöra vilka tolkningsproblem som uppkommit inom ramen för brottmålsrättegången vid Resident Magistrate.

- 31 Vad beträffar svårigheten, enligt Förenade kungarikets regering, att bland de många frågor som ställts av Resident Magistrate identifiera vilka frågor som kan betraktas som avgörande, har det för EG-domstolen inte visat sig möjligt att i förväg lämna några upplysningar till en part eller intervenient i målet utan att riskera att fastställa sin ståndpunkt redan före det slutliga avgörandet och dessutom äventyra övriga deltagares processföringsmöjligheter.

Angående rubriceringen av Pigs Marketing Scheme i förhållande till bestämmelserna i fördraget och sekundärrätten

- 32 Inledningsvis har Resident Magistrate önskat erhålla alla de gemenskapsrättsliga tolkningsdata som kan tillåta Resident Magistrate att rubricera Pigs Marketing Scheme i förhållande till bestämmelserna i fördraget och sekundärrätten, för att kunna identifiera de bestämmelser som gör det möjligt för Resident Magistrate att meddela en dom om detta systems förenlighet med gemenskapsrätten.
- 33 Det anges tre tänkbara möjligheter i detta avseende, beroende på om Pigs Marketing Scheme och dess förvaltningsorgan, saluföringsnämnden, skall betraktas som ett "statligt handelsmonopol" i den mening som avses i artikel 37 i fördraget – så att dess verksamhet, åtminstone fram till den 31 december 1977, enligt artikel 44 i anslutningsakten undantas från en tillämpning av fördragsbestämmelserna om kvantitativa restriktioner – eller som ett "företag", med den följderna att fördragsbestämmelserna om konkurrens skall tillämpas, dock med förbehållet att särskilda rättigheter eventuellt kan följa av artikel 90, eller slutligen som en "nationell marknadsorganisation", vilket skulle ge upphov till problemställningen om en sådan organisation är förenlig med den redan befintliga gemensamma organisationen av marknaden för denna sektor.
- 34 Ett svar på denna fråga om rubricering måste härledas ur EEG-fördragets allmänna system och ur den funktion bestämmelserna om jordbruket har i detta system.
- 35 Med hänsyn till detta skall först fastslås att Pigs Marketing Scheme rör en ekonomisk verksamhetssektor, nämligen produktion och saluföring av en viss sorts grisar, vilken omfattas av en gemensam marknadsorganisation som vid tidpunkten för Storbritanniens anslutning reglerades av förordning nr 121/67 av den 13 juni 1967 (EGT 1967, s. 2283, fransk version; vid översättningen

fanns ingen svensk version att tillgå) och vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet av förordning nr 2759/75 av den 29 oktober 1975, som fortfarande gäller.

- 36 Det är ostridigt att denna gemensamma organisation av marknaden gällde inom hela Förenade kungariket från och med den 1 februari 1973 enligt de allmänna bestämmelserna i anslutningsakten och den särskilda bestämmelsen i artikel 60.1 i den akten.
- 37 Det framgår av artikel 38.2 i EEG-fördraget att fördragets bestämmelser om den gemensamma jordbrukspolitiken i händelse av oförenlighet har företräde framför de övriga bestämmelserna om upprättandet av den gemensamma marknaden.
- 38 De särskilda bestämmelserna om upprättandet av en gemensam organisation av marknaden har därför inom den berörda sektorn företräde framför det system som föreskrivs i artikel 37 till förmån för statliga handelsmonopol.
- 39 Följaktligen kan den särskilda tidfrist som fastställts i artikel 44 i anslutningsakten inte åberopas för att inom en sektor för vilken det finns en gemensam organisation av marknaden rättfärdiga nationella bestämmelser och den verksamhet som ett nationellt organ som saluföringsnämnden bedriver.
- 40 Det har därför ingen betydelse om Pigs Marketing Scheme och saluföringsnämnden har karaktären av ett "statligt monopol" i den mening som avses i artikel 37, eftersom tillämpningen av denna bestämmelse under alla omständigheter upphörde från och med den 1 februari 1973 i och med att den gemensamma organisationen av marknaden för griskött utsträcktes till att omfatta även Förenade kungariket.
- 41 Saluföringsnämnden har i sina yttranden till EG-domstolen gjort gällande att den anser sig vara ett företag med "särskilda eller exklusiva rättigheter" enligt artikel 90 i fördraget, med hänsyn såväl till sin verksamhet som till sina befogenheter enligt lagstiftningen i Nordirland.
- 42 Denna bestämmelse, i förening med artikel 37 om statliga monopol, innebär enligt saluföringsnämnden att dess verksamhet undantas från tillämpningen av de allmänna bestämmelserna om organisationen av marknaden för griskött.
- 43 I detta hänseende skall anmärkas, utöver vad som redan fastslagits om artikel 37, att artikel 90.1 uttryckligen föreskriver att medlemsstaterna - vad

beträffar företagen i fråga - ”inte [skall] vidta och inte heller bibehålla någon åtgärd som strider mot reglerna i detta fördrag”.

44 Rubriceringen av saluföringsnämnden som ett företag som beviljats särskilda eller exklusiva rättigheter i den mening som avses i artikel 90 skulle därför inte innebära att dess verksamhet skall undantas från de gemenskapsrättsliga bestämmelserna och särskilt inte från bestämmelserna om fri rörlighet för varor och den gemensamma organisationen av jordbruksmarknaderna.

45 Slutligen har frågan ställts huruvida saluföringsnämndens verksamhet kan omfattas av ett särskilt system i den mån som Pigs Marketing Scheme är en ”nationell marknadsorganisation”.

46 I rättegången vid Resident Magistrate förefaller denna uppfattning särskilt ha härletts ur artikel 2 i förordning nr 26 om tillämpning av vissa konkurrensregler på produktion av och handel med jordbruksvaror.

47 Som domstolen haft tillfälle att betona i sin dom av den 10 december 1974 i mål 48/74 Charmasson (Recueil, s. 1383), tillåts de nationella marknadsorganisationerna inom fördragets system endast under en övergångstid och är enligt artikel 43.3 avsedda att ersättas av gemensamma marknadsorganisationer.

48 Utom för de sektorer som undantagits enligt artikel 60.2 i anslutningsakten skedde, som ovan nämnts, detta för Förenade kungarikets del enligt samma akt den 1 februari 1973.

49 Vad beträffar hänvisningen till nationella marknadsorganisationer i förordning nr 26 skall det framhållas att bestämmelserna i den förordningen, som är daterad den 4 april 1962, tar hänsyn till de under övergångstiden gällande förhållandena och att i femte övervägandet i den förordningen förbehåll fullt ut görs för det senare förverkligandet av en gemensam jordbrukspolitik.

50 Det är därför även irrelevant om Pigs Marketing Scheme i Nordirland eventuellt skulle kunna rubriceras som ”nationell marknadsorganisation”.

Bedömningen av Pigs Marketing Scheme i förhållande till den gemensamma organisationen av marknaden för griskött

51 Det framgår av det föregående att de avgörande frågorna för lösningen av

tvisten vid Resident Magistrate angår problemet huruvida det är förenligt med bestämmelserna om fri rörlighet för varor och om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött att det föreligger en marknadsorganisation som införts genom en medlemsstats lagstiftning och som administreras av ett organ vilket tack vare de offentliga tvångsmedel det förfogar över kan kontrollera den relevanta sektorn på marknaden genom sådana åtgärder som att underställa varans avsättning ett krav på att producenten är registrerad vid nämnda organ, att förbjuda all försäljning som inte sker till detta organ eller genom dess förmedling på de av organet fastställda villkoren och att förbjuda all icke godkänd transport av den berörda varan.

- 52 För att kunna besvara dessa frågor måste man först klargöra förhållandet mellan å ena sidan de förordningar som omnämns av Resident Magistrate, nämligen förordningarna nr 121/67 och nr 2759/75, och å andra sidan fördragsbestämmelserna om avskaffandet av kvantitativa restriktioner och därvid särskilt artiklarna 30 och 34 i fördraget.
- 53 Förordning nr 121/67, som gällde vid tidpunkten för Förenade kungarikets anslutning, innehåller i artikel 19 uttryckliga bestämmelser om avskaffande av tullar och kvantitativa restriktioner.
- 54 Att dessa bestämmelser inte återupptogs i förordning nr 2759/75, vars syfte var att kodifiera alla bestämmelser på området har, enligt vad kommissionen uppgivit, metodiska orsaker eftersom den kodifierade texten med jordbruksbestämmelser inte skulle innehålla föreskrifter som endast upprepade fördragets bestämmelser.
- 55 Härav följer att man med hänsyn till strukturen hos den nu gällande förordningen nr 2759/75 måste betrakta fördragsbestämmelserna om avskaffande av tull- och handelsmässiga hinder vid handelsutbyte inom gemenskapen, och i synnerhet artiklarna 30 och 34 om avskaffande av kvantitativa restriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan vid import och export, som en integrerad del av den gemensamma organisationen av marknaderna.
- 56 Som domstolen har fastställt i sin dom av den 18 maj 1977 i mål 111/76, Van den Hazel (Recueil, s. 901) får medlemsstaterna inte, när gemenskapen i enlighet med artikel 40 i fördraget har lagstiftat om upprättande av en gemensam organisation av marknaden inom en bestämd sektor, göra några undantag från den lagstiftningen eller i övrigt åsidosätta den.
- 57 Vill man tillämpa denna bedömning på fallet med Pigs Marketing Scheme

måste beaktas att den gemensamma organisationen av marknaden för gris-kött, i likhet med övriga gemensamma marknadsorganisationer, grundar sig på principen om en öppen marknad som varje producent har fritt tillträde till och vars funktion uteslutande regleras av de styrmedel som föreskrivs av organisationen själv.

- 58 Varje nationell bestämmelse eller praxis som kan komma att ändra import- eller exportströmmarna eller påverka prisbildningen på marknaden – genom att producenterna förvägras att fritt köpa och sälja inom den stat i vilken de är etablerade eller i någon annan medlemsstat, på de villkor som fastställs i gemenskapslagstiftningen, samt att dra direkta fördelar av interventionsåtgärder och alla övriga marknadsregleringsåtgärder som föreskrivs av den gemensamma organisationen – är därför oförenlig med principerna för denna marknadsorganisation.
- 59 En verksamhet av detta slag, som utövas på marknaden av ett organ som inrättats av en medlemsstat vid sidan av vad gemenskapslagstiftningen föreskriver, kan inte motiveras med att särskilda mål eftersträvas inom den nationella eller den regionala ekonomiska politiken; den gemensamma marknadsorganisationens funktion är nämligen, som framgår av tredje stycket, beaktandemeningen oräknad, i ingressen till förordning nr 2759/75, just att förverkliga sådana mål på gemenskapsnivå på för hela gemenskapen godtagbara villkor och med beaktande av behoven i alla dess regioner.
- 60 All intervention i marknadsmekanismerna av en medlemsstat eller av dess regionala eller underordnade myndigheter, som går utöver de interventioner som särskilt föreskrivs i gemenskapsförordningen, riskerar att lägga hinder i vägen för den gemensamma marknadsordningens funktion och skapa oberättigade fördelar för vissa grupper av producenter eller konsumenter till skada för ekonomin i andra medlemsstater eller hos andra ekonomiska grupper i gemenskapen.
- 61 Man kan i detta hänseende inte godta saluföringsnämndens argument att dess prispolitik skulle vara beroende av utvecklingen på marknaden och därför inte medföra någon störning inom prisbildningen enligt förordningen.
- 62 Denna omständighet utesluter nämligen på intet sätt det faktum att den omtvistade nationella lagstiftningen medför att producenterna ställs i ett fullständigt beroendeförhållande till saluföringsnämnden och att de förbjuds tillträde till marknaden på de villkor som föreskrivs i fördraget och i den gemensamma organisation som upprättats i enlighet med detta.

- 63 I detta avseende måste man beakta artikel 2 i förordning nr 2759/75 som föreskriver ett antal åtgärder för att stimulera initiativ inom näringslivet som underlättar en anpassning av utbudet till marknadens krav; därvid avses särskilt en bättre organisation av produktionen, förädlingen och avsättningen av produkterna i fråga.
- 64 Denna bestämmelse tillåter emellertid endast att sådana åtgärder införs inom ramen för ett gemenskapsförfarande som är avsett att garantera att gemenskapens allmänintresse säkerställs och att de mål som fastställs i artikel 39 i fördraget beaktas.
- 65 Svaret på frågorna från Resident Magistrate blir alltså följande. Som oförenlig med kraven i såväl artiklarna 30 och 34 i EEG-fördraget som i förordning nr 2759/75 om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött skall betraktas en marknadsorganisation på nationell eller regional nivå som införts genom en medlemsstats lagstiftning och som administreras av ett organ vilket tack vare de offentliga tvångsmedel det förfogar över kan kontrollera den relevanta sektorn på marknaden eller en del av denna genom sådana åtgärder som att underställa varans avsättning ett krav på att producenten är registrerad vid nämnda organ, att förbjuda all försäljning som inte sker till detta organ eller genom dess förmedling på de av organet fastställda villkoren och att förbjuda all transport av den berörda varan utan det nämnda organets tillstånd.
- 66 Som svar på de frågor som ställts av Resident Magistrate skall vidare fastställas att alla de nämnda bestämmelserna är direkt tillämpliga och att de som sådana ger upphov till rättigheter för enskilda som det åligger medlemsstaternas domstolar att skydda.
- 67 Denna verkan följer å ena sidan av själva karaktären av artiklarna 30 och 34 i fördraget och å andra sidan av artikel 189 enligt vilken en förordning skall vara "direkt tillämplig i varje medlemsstat".
- 68 Som redan klargjorts inträdde de ovannämnda verkningarna enligt anslutningsakten, och då särskilt enligt artiklarna 2, 42 och 60.1 i denna, på Förenade kungarikets hela territorium från och med den 1 februari 1973.
- 69 I detta hänseende ändras inte förhållandet av den omständigheten att en av delarna i Pigs Marketing Scheme – nämligen Movement of Pigs Regulations – infördes 1972, efter datumet för undertecknandet av anslutningsakten, eftersom gemensapsrätten har företrädare framför bestämmelserna i nationell

rätt, oavsett de ifrågavarande bestämmelsernas respektive datum.

- 70 Resident Magistrate har vidare ställt en särskild fråga om de restriktioner för transport av grisar som följer av tillämpningen av Movement of Pigs Regulations för att få veta om dessa restriktioner eventuellt skulle kunna vara berättigade på grund av att de erbjuder bättre kontrollmöjligheter beträffande den omfattande smuggling som uppenbarligen förekommer på gränsen mellan Nordirland och republiken Irland med anledning av kursskillnaderna för det ”gröna pundet” och den därav följande utbetalningen av monetära utjämningsbelopp.
- 71 Saluföringsnämnden har för sin del betonat det samband som finns mellan denna sida av Pigs Marketing Scheme och bekämpningen av smugglingen.
- 72 Ett transportförbud som är oförenligt med såväl det fria handelsutbytet mellan medlemsstater som den gemensamma organisationen av marknaden för griskött, kan inte motiveras med att en sådan restriktion skulle kunna underlätta gränskontrollen och kampen mot viss smuggling.
- 73 Sådana olagligheter kan i brist på undanröjande av deras valutamässiga orsaker endast bekämpas med medel som är förenliga med den gemensamma marknadens normala funktion.
- 74 Därför kan överväganden som baserar sig på bekämpningen av smugglingen inte åberopas för att motivera det system som kritiserats vid Resident Magistrate.
- 75 Med hänsyn till ovanstående synes det inte nödvändigt att besvara de frågor som ställts av Resident Magistrate angående tolkningen av artiklarna 85 och 86 i fördraget samt förhållandet mellan dessa bestämmelser och artikel 37.

Rättegångskostnader

- 76 De kostnader som har förorsakats Förenade kungarikets regering och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla.
- 77 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid Magistrate's Court i grevskapet Armagh utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående de frågor som genom dom av den 19 december 1977 och skrivelse av den 10 mars 1978 förts vidare av Magistrate's Court i grevskapet Armagh – följande dom:

- 1) Som oförenlig med kraven såväl i artiklarna 30 och 34 i EEG-fördraget som i rådets förordning nr 2759/75 av den 29 oktober 1975 om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött skall betraktas en marknadsorganisation på nationell eller regional nivå som införts genom en medlemsstats lagstiftning och som administreras av ett organ vilket tack vare de offentliga tvångsmedel det förfogar över kan kontrollera den relevanta sektorn på marknaden eller en del av denna genom sådana åtgärder som att underställa varans avsättning ett krav på att producenten är registrerad vid nämnda organ, att förbjuda all försäljning som inte sker till detta organ eller genom dess förmedling på de av organet fastställda villkoren och att förbjuda all transport av den berörda varan utan det nämnda organets tillstånd.
- 2) Bestämmelserna i artiklarna 30 och 34 i EEG-fördraget och i förordning nr 2759/75 är direkt tillämpliga och ger upphov till rättigheter för enskilda som det åligger medlemsstaternas domstolar att skydda.
- 3) De ovannämnda verkningarna inträdde enligt anslutningsakten, och då särskilt enligt artiklarna 2, 42 och 60.1 i denna, på Förenade kungarikets hela territorium från och med den 1 februari 1973.

Kutscher

Mackenzie Stuart

Donner

Pescatore

Sørensen

O'Keefe

Bosco

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 november 1978.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

H. Kutscher
Ordförande